

**ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำราชาศัพท์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ เขตหนองจอก
กรุงเทพมหานคร ที่สอนโดยใช้บทเพลงกับการสอนแบบปกติ ***

A Comparative of Thai achievement of Matthayom 3 students in Bodindecha (Sing Singhaseni) 4
School, Nongchok, Bangkok in teaching royal languages by song and normal teaching.

ดารณีรัตน์ ยุงทอง**

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำราชาศัพท์ ที่สอนโดยใช้เพลงกับการสอนแบบปกติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร เป็นลักษณะการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนเรื่องคำราชาศัพท์ที่สอนโดยใช้เพลงกับการสอนแบบปกติ และดำเนินการทดสอบวัดความคิดเห็นของนักเรียนมีต่อการเรียนเรื่องคำราชาศัพท์โดยใช้เพลง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2 ห้อง โดยการสุ่มอย่างง่ายแบบเจาะจง (Simple Random Sampling) เพื่อควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนจึงพิจารณาคัดเลือกนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ที่มีคะแนนอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 33 คน เป็นกลุ่มทดลอง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 จำนวน 24 คน เป็นกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้บทเพลง เรื่อง คำราชาศัพท์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 แผน (2) แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยวิธีสอนแบบปกติ เรื่อง คำราชาศัพท์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 แผน (3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เรื่อง คำราชาศัพท์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับ 0.9479 มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.40-0.80 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 (4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้บทเพลง เรื่อง คำราชาศัพท์ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า (t-test independent)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการเรียนรู้เรื่องคำราชาศัพท์ ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มนี้มีความแตกต่างกัน แสดงว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลง ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องคำราชาศัพท์ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้บทเพลง เฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก คือ กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา บรรยากาศของการเรียนรู้ และประโยชน์ที่ได้รับตามลำดับ ($\bar{X} = 4.66, \bar{X} = 4.56, \bar{X} = 4.54$)

คำสำคัญ 1) วิธีสอนโดยใช้บทเพลง 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

---

* บทความนี้เรียบเรียงจากวิจัยการศึกษาศิษษาอิสระ เรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำราชาศัพท์ที่สอนโดยใช้บทเพลงกับการสอนแบบปกติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ อาจารย์ ดร.อภิชา แดงจำรูญ

**นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขานวัตกรรมการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โครงการพัฒนาระดับปริญญาโทช่วงปิดเทอม รุ่นที่ 13 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

This experimental research, A Comparative of Thai achievement of the ninth grade students in Bodindecha (Sing Singhaseni) 4 School, Nongchok, Bangkok in teaching royal languages by song and normal teaching has objectives: (1) To compare the students' achievement of teaching by song and normal teaching and (2) Test for checking students' opinion to studying royal languages by song

The sampling of this research were 2 classes of the ninth grade of Bodindecha (Sing Singhaseni) 4 School in semester 1 academic year 2016 that random by simple random sampling. To complicate control, the researcher chose students from the scores nearby in semester 2 academic year 2015. Matthayom 3/1, 33 students, was independent sample and Matthayom 3/3, 24 students, was dependent sample. The research's materials were 1) 6 Royal languages lesson plan by song of Matthayom 3 2) 6 normal lesson plan of Matthayom 3. 3) The researcher's Thai Achievement objective test 60 items which the entire confidence value is equal to 0.9479, the difficulty of test was between 0.40 – 0.80 and the discrimination was between 0.20 – 0.80. 4) Students' satisfaction questionnaire in rating scale form to studying the royal languages by song 20 items which analyzed the data in average, percent, and standard deviation, and t-test independent.

The results of this research were

1. The 2 groups students' result were different. Students' understanding in studying by song was higher than normal studying at .05 level of significant differences.

2. The students' satisfaction to studying by song had average in excellent level at 4.57. To consider all average had average in excellent level and the most item which had average in 3 first rating was activity in classroom had appropriate with content, environment of learning, and benefit of learning. ($\bar{X} = 4.66$, $\bar{X} = 4.56$, $\bar{X} = 4.54$)

Keywords : 1) The teaching royal languages by song   2) The learning achievement scores

บทนำ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 24 กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาดำเนินการจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกกระบวนการคิด เผชิญสถานการณ์และนำความรู้มาใช้จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนจากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้ผู้สอน จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไปพร้อมกับ สื่อการเรียนการสอนทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่คุณลักษณะที่ครูจะต้องปลูกฝัง เพื่อให้ นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ก็คือความสนใจในการเรียน ความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่ ใฝ่หาความรู้มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา รวมถึงความรู้สึกที่ดีต่อภาษาไทย อีกด้วย

จากสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทย ยังทำให้ผู้เรียนไม่บรรลุผลตามจุดประสงค์ที่ควรสุจริต เพียรชอบ (2539: 11 - 15) กล่าวถึงปัญหาการเรียนภาษาไทยว่าเนื่องจากจำนวนนักเรียนในชั้นมีมาก การจัดกิจกรรมไม่น่าสนใจ ครูขาดความรู้พิเศษและขาดความเข้าใจในการจัดกิจกรรม ประกอบการสอน เช่น การแสดงบทบาทสมมติ ร้องเพลง หรือไปศึกษานอกสถานที่ จึงทำให้ชั่วโมงภาษาไทย ไม่สนุกสนานเท่าที่ควร อีกทั้งครูไม่คิดค้นวิธีการสอนและนำสื่อที่น่าสนใจ ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ส่วนมากครูมุ่งแต่นำความรู้มาถ่ายทอดให้กับนักเรียนเท่านั้น รัตนา สุภจตุรัส (2539: 11 - 15) กล่าวเสริมอีกว่านักเรียนมีเจตคติเชิงนิเสธกับวิชาภาษาไทย กล่าว คือ ขาดความสนใจในการเรียนและรู้สึกว่ภาษาไทยเป็นวิชาที่ยาก โดยเฉพาะการเรียนหลักภาษาไทยที่มีกฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผนมากกว่าภาษาอื่น ๆ ดังนั้น ครูจึงควรจัดกิจกรรมประกอบการสอน โดยสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ให้น่าสนใจใคร่รู้ใคร่เรียนมากขึ้นก่อน แล้วจึงค่อยสร้างสื่อการสอนประกอบวิธีสอน ที่เร้าให้เกิดความสนใจอยากเรียน และจัดกิจกรรมเสริมความรู้ เพื่อส่งผลให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ อุดลยศักดิ์ดวงคำน้อย (2538: 28 - 19) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน ที่ครูเตรียมกิจกรรมสนับสนุนให้การเรียนมีรสชาติ เช่น มีเกมการแข่งขัน และเพลงประกอบ จะทำให้ผู้เรียนสนุกสนาน และเกิดทักษะ และแนวคิดที่ติดตัวไปตลอดการนำเพลงมาใช้ประกอบการสอน สามารถฝึกทักษะทั้ง 4 ด้านให้กับผู้เรียน ถ้านำมาใช้ให้เหมาะสม กับระดับชั้นและวัยของผู้เรียน อรสา กุมาริปลูกุฑ (2521: 34 - 35) ซึ่งขึ้นอยู่กับหน้าที่ครูผู้สอนจะเลือกนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสม โดยต้องยึดกระบวนการที่ว่า การสอนที่ดี ต้องประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญหลายประการ ที่จะทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้โดยง่าย วิชัย ดิสสระ (2533: 146)

เพลงประกอบการสอน เป็นแนวทางหนึ่ง ที่จะก่อให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้ นักเรียนจะได้รับความรู้ เกิดความสามารถในการใช้ภาษาอย่างบูรณาการ เพราะลักษณะของมนุษย์ทั่วไป มีความต้องการที่จะได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินอยู่แล้ว เพลงเป็นกิจกรรมสากลที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินได้ทุกสมัย ทุกวัย โดยเฉพาะนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาซึ่งเป็นวัยรุ่นที่ชอบแสดงออกและสนใจ เข้าร่วมกิจกรรมที่สนุกสนาน แปลกใหม่ ทำทลายความสามารถ นอกจากนี้ ท่วงทำนองของเพลงจะเป็นสื่อช่วยให้จำเนื้อเพลง

ต่าง ๆ ได้อย่างมากมาย แม้แต่เด็กอนุบาลหรือเด็กประถมก็สามารถจดจำเนื้อเพลงต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น หากเรานำเพลงมาประยุกต์ใช้ในการสอนวิชาต่าง ๆ ก็น่าจะช่วยให้ นักเรียน เกิดความอยากเรียน หรือ เรียนด้วยความสนุกสนาน ตลอดจนสามารถจดจำเนื้อหาในวิชาภาษาไทยที่ยากได้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษาความสำคัญและคุณค่าของเพลงสรุปได้ว่าเพลงช่วยให้ผู้เรียนมีการพัฒนาหลายด้าน เช่น ด้านสติปัญญา ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการคิดอย่างสร้างสรรค์ เกิดความสนุกสนาน ด้านการศึกษา การจัดหลักสูตร จัดประสบการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านอารมณ์ ช่วยเสริมสร้างสุนทรียะและบุคลิกภาพของผู้เรียน ด้านสังคม เป็นสื่อสากลทั่วโลกที่ทำให้เกิดความเข้าใจโดยไม่ขัดแย้ง ซึ่งในปัจจุบัน ผลสัมฤทธิ์ทางการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยยังไม่ประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ จะเห็นได้จากผลการประเมินระดับชาติ ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ หรือ สทศ. รายวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) ในปีการศึกษา 2558 ในสาระหลักการไวยากรณ์ ได้คะแนนเฉลี่ย 42.58 ซึ่งเป็นสาระที่โรงเรียนควรเร่งพัฒนา เนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ

การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเกี่ยวกับหลักการไวยากรณ์นั้นเป็นสาระที่เป็นความรู้พื้นฐานที่จะช่วยให้นักเรียนรู้จักภาษาไทยและสามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี วิภา วิสเพ็ญ (ม.ป.ป. : 94) โดยเฉพาะหลักการไวยากรณ์ที่นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับนักเรียน ซึ่งสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การเรียนการสอนภาษาไทยในสาระหลักการไวยากรณ์และคำสุภาพไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร คือ ครูขาดเทคนิคและวิธีสอนที่เหมาะสมและน่าสนใจ กล่าวคือ ครูยังใช้เทคนิคการสอนแบบเดิม โดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง มีบทบาทเป็นผู้ชี้แนะและถ่ายทอดมากกว่า ทำให้นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการคิดวางแผนการทำกิจกรรม เป็นเพียงผู้ตามและขาดความกระตือรือร้นในการเรียน

จากปัญหาที่พบทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมการสอนโดยใช้บทเพลงเป็นสื่อสามารถเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำราชาศัพท์ได้อย่างง่าย สามารถเกิดทักษะการปฏิบัติซึ่งจะนำไปสู่การสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพมีความสุขในการเรียนรู้ผ่านบทเพลง อีกทั้งยังเสริมสร้างแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนเรื่องคำราชาศัพท์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ที่สอนโดยใช้ เพลงกับการสอนแบบปกติ
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)๔ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการเรียนเรื่องคำราชาศัพท์โดยใช้การสอนด้วยเพลง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 9 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 40 - 50 คน รวมทั้งสิ้น 350 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2 ห้อง โดยการสุ่มอย่างง่ายแบบเจาะจง (Simple Random Sampling) เพื่อควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนจึงพิจารณาคัดเลือกนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ที่มีคะแนนอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 33 คน เป็นกลุ่มทดลอง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 จำนวน 24 คน เป็นกลุ่มควบคุม

2. เนื้อหาประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน รวม 12 ชั่วโมง ดังนี้

แผนที่ 1 เรื่องความรู้เกี่ยวกับคำราชาศัพท์ จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนที่ 2 คำนามราชาศัพท์ จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนที่ 3 คำกริยาราชศัพท์ จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนที่ 4 คำสรรพนามราชาศัพท์ จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนที่ 5 เรื่องราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับพระสงฆ์ จำนวน 2 ชั่วโมง

แผนที่ 6 เรื่องคำสุภาพ จำนวน 2 ชั่วโมง

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การเรียนเรื่องคำราชาศัพท์ที่สอนโดยใช้สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับที่สูงขึ้น

2. สามารถทำให้นักเรียนที่เรียนเรื่องคำราชาศัพท์โดยใช้การสอนด้วยเพลงมีทัศนคติที่ดีขึ้นต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 9 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 40 - 50 คน รวมทั้งสิ้น 350 คน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2 ห้อง โดยการสุ่มอย่างง่ายแบบเจาะจง (Simple Random Sampling) เพื่อควบคุม

ตัวแปรแทรกซ้อนจึงพิจารณาคัดเลือกนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ที่มีคะแนนอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 33 คน เป็นกลุ่มทดลอง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 จำนวน 24 คน เป็นกลุ่มควบคุม

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้บทเพลง เรื่อง คำราชาศัพท์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 แผน 2) แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยวิธีสอนแบบปกติ เรื่อง คำราชาศัพท์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 แผน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เรื่อง คำราชาศัพท์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้บทเพลง เรื่อง คำราชาศัพท์ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ

ขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัยในการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน คือ

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อทำความเข้าใจกับความสำคัญของภาษาไทย สาระการเรียนรู้ คุณภาพชีวิตของผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด แนวทางการดำเนินการ คำอธิบายหลักสูตร และแนวทางการวัดผลประเมินผล กรมวิชาการ (2551 : 1-47) 2) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแผนการสอนโดยใช้เพลงประกอบการสอนจากตำราและงานวิจัยต่างๆ 3) ศึกษาหลักและทฤษฎีเกี่ยวกับเพลง เทคนิคและวิธีการแต่งเพลงประกอบการสอนตามที่ ยุพิน พิพิธกุล ได้เสนอแนะไว้ คือ แต่งเนื้อร้องเทียบกับทำนองเดิมที่มีอยู่แล้ว เลือกทำนองเพลงที่มีจังหวะเร้าใจ และกำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน เพราะทำให้ครูและนักเรียนร้องได้ง่ายขึ้น ในการแต่งเพลงควรเทียบเสียงให้ใกล้เคียงกัน และจำนวนพยางค์เท่ากันก่อนลงมือ ผู้แต่งต้องฝึกร้องเพลงต้นแบบให้คล่องเสียก่อน 4) ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาวิชาภาษาไทย เรื่องคำราชาศัพท์ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา สาระสำคัญ และตัวชี้วัดเพื่อวางแผนการสอน 5) เลือกและสร้างเพลงประกอบการสอน 6) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน เวลา 12 คาบ (แบ่งเป็นแผนละ 2 คาบ) 7) นำเพลงที่สร้างไว้มาจัดลงในแผนการสอน ที่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และขั้นตอนการสอน โดยให้เหมาะสมกับเนื้อหา ช่วงเวลา และกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมีความต่อเนื่องกันในแผนการสอนแต่ละแผน 8) นำเพลงที่สร้างไว้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจความเหมาะสมของเพลง และตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ ความถูกต้อง ความเหมาะสมของภาษา การใช้ถ้อยคำ และฉันทลักษณ์ 9) นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ 3 ท่านตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลอง โดยใช้แผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest-Posttest Design (ถ้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2528: 216) มีลักษณะการทดลองดังนี้ 1) สุ่มอย่างง่ายแบบเจาะจง (Simple Random Sampling) เพื่อควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนจึงพิจารณาคัดเลือกนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ที่มีคะแนน

อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 33 คน เป็นกลุ่มทดลอง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 จำนวน 24 คน เป็นกลุ่มควบคุม 2) ปฐมนิเทศ เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน บทบาทของนักเรียน เป้าหมายของการเรียน และวิธีประเมินผลการเรียนรู้ ในการทดลองครั้งนี้ 3) ทดสอบก่อนการเรียน (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในวิชาภาษาไทย ท 23101 และแบบสอบถามวัดความสนใจในวิชาภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว 4) ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยทำการสอนทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองด้วยตนเอง ใช้เนื้อหาเดียวกัน คือ คำราชาศัพท์ จำนวน 12 คาบเท่ากันแต่วิธีการสอนแตกต่างกัน คือ กลุ่มทดลอง ได้รับการสอนโดยใช้เพลง ประกอบการสอนกลุ่มควบคุม ได้รับการสอนแบบปกติ 5) เมื่อสอนครบ 12 คาบแล้ว ทำการทดสอบหลัง การทดลอง (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในวิชาภาษาไทย ท 23101 และ แบบสอบถามวัดความพึงพอใจในวิชาสอนภาษาไทย ฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนการทดลอง 6) ตรวจสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในวิชาภาษาไทย ท 23101 และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจใน วิชาภาษาไทย แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนด

สมมติฐานของการวิจัย คือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำราชาศัพท์ รายวิชาภาษาไทยของ นักเรียน ที่สอนโดยใช้เพลงกับการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 2) นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ มีความคิดเห็นในระดับดีต่อการสอนโดยใช้ เพลงคำราชาศัพท์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ผลการวิจัย

1) ผลการเรียนรู้เรื่องคำราชาศัพท์ ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มนี้มีความแตกต่างกัน แสดงว่าการจัดการ เรียนรู้โดยใช้เพลง ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องคำราชาศัพท์ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้บทเพลง เฉลี่ย รวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อ พิจารณารายด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก คือ กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา บรรยายากของการเรียนรู้ และประโยชน์ที่ได้รับตามลำดับ ($\bar{X} = 4.66, \bar{X} = 4.56, \bar{X} = 4.54$)

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความสนใจในวิชา ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เพลงประกอบการ สอนกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ ผู้วิจัยได้ อภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้ สมมติฐานข้อที่ 1 นักเรียน ที่ได้รับการสอนโดยใช้เพลงประกอบการสอนกับนักเรียนที่เรียนแบบปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แตกต่างกัน จากผลการทดลอง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนคำราชาศัพท์โดยใช้บทเพลงประกอบการสอน กับการสอนแบบปกติ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เพลงประกอบการสอน กับการสอนแบบปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กาญจนา นุ่นพันธ์ (2537: 59) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง “ ราชาธิราช ” โดยใช้เพลงไทยเป็นสื่อการสอนกับการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุวรรณศุทธารามวิทยา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการทดลองแสดงให้เห็นว่า การสอนโดยใช้เพลงประกอบการสอน ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ เนื่องจากการเรียนโดยใช้เพลงประกอบการสอนนั้น บรรยากาศในการเรียนเป็นกันเอง สนุกสนาน นักเรียนมีความสุข สบายใจ ผ่อนคลายอารมณ์ ไม่เครียดต่อการคิด และการจดจำเนื้อหา กล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าพูด และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกลุ่ม เกิดทักษะกระบวนการกลุ่ม นักเรียนกระตือรือร้น และสนใจที่จะเข้าเรียนและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย นักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียน ครูเป็นที่ปรึกษา ให้แนวคิด ข้อเสนอแนะ โดยใช้หลักจิตวิทยาในเรื่องการเสริมแรงทางบวกเป็นตัวกระตุ้น ด้วยการกล่าวชมเชยและให้รางวัล ดังนั้นจึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นตามไปด้วย สมมติฐานข้อที่ 2 นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับดีต่อการสอนโดยใช้เพลงคำราชาศัพท์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการทดลองพบว่า ความคิดเห็นต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เพลงประกอบการสอน อยู่ในระดับดีมากหรือมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้เพลงประกอบการสอนนั้น ส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจในวิชาภาษาไทยสูงกว่าการสอนแบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของคิงคาล่าของ แคทซ์ (Kazt) ที่กล่าวว่าบุคคลจะเปลี่ยนแปลงความสนใจและเจตคติเมื่อเขาเห็นประโยชน์ที่เขาจะได้รับเพิ่มขึ้น (ประสาธ อิศรางภักดี. 2523: 183) ดังนั้น เมื่อนักเรียนเห็นว่าการเรียนและเพลงทำให้สนุกและคลายเครียดได้นักเรียนจึงมีความสนใจมากขึ้น การสอนจะประสบความสำเร็จได้ดี ก็ด้วยการให้เด็กมีความสนใจในวิชาที่เรียนเสียก่อน เพื่อเป็นการส่งเสริม หรือเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่จะเรียนการวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนมีความสนุกสนาน มุ่งมั่นที่จะสร้างผลงานด้วยการใช้เพลงเป็นส่วนประกอบในบทเรียน ทุกคนแบ่งหน้าที่กันทำ ให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดีตั้งใจ และรับผิดชอบในส่วนของแต่ละคนที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนรู้จักปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมของเพื่อนได้ ให้ความสำคัญในการเรียนทุกครั้ง มีการเตรียมความพร้อมในการเรียน ครูไม่ต้องให้คำแนะนำมาก เป็นเพียงผู้กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ สร้างความมั่นใจและเป็นแรงจูงใจให้กับนักเรียนจนนักเรียนสามารถแสดงออกได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงส่งผลให้ความสนใจในวิชาภาษาไทยที่ใช้เพลงประกอบการสอน หลังการทดลองสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป คือการนำเพลงมาประกอบการสอนคำราชาศัพท์นั้น ควรเลือกเพลงที่มีประโยชน์ มีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา เหมาะสมกับวัย ความสนใจของนักเรียน และทำให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข ซึ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความจำในบทเรียนของนักเรียนดีขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องแรงจูงใจที่มีต่อการเรียนการสอนคำราชาศัพท์ไทย และควรศึกษาเปรียบเทียบวิธีสอนภาษาไทยโดยใช้เพลงประกอบการสอนกับวิธีสอนรูปแบบอื่นๆ

ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยรามคำแหง และคณาจารย์ทุกท่านที่มอบโอกาสให้ได้ศึกษาและขอบพระคุณ นางสาวประภีร์ ศรีพันลำ นางสาวพัชรีย์ สว่างวงศ์ นางสาวศิริณา ทองคำแท้ นางสาวสุธาดา หวังสมัค และนายคมสันต์ ภาคภูมิ ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยในครั้งนี้ และอาจารย์ ดร. อภิษา แดงจำรูญ ที่คอยให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัยตลอดมา

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญหลาย ๆ ท่าน และนอกจากนี้ยังมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้การสนับสนุนจนดำเนินการประสบผลสำเร็จ ขอขอบคุณอาจารย์ ดร. อภิษา แดงจำรูญ อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ที่ให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางการทำวิจัยมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ และคณะครูที่เกี่ยวข้องที่ให้ความอนุเคราะห์สถานที่ในการเก็บข้อมูลการทำวิจัย ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คุณครูพัชรีย์ สว่างวงศ์ คุณครูสุธาดา หวังสมัค และคุณครูศิริณา ทองคำแท้ ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดามารดา ผู้มีพระคุณ อาจารย์ที่ได้ประสาทวิชาความรู้ อบรมสั่งสอนสนับสนุนการศึกษาให้แก่ผู้เขียนรายงานมาโดยตลอด

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.

_____. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2552.

ณัฐวิทย์ กิจรุ่งเรือง และคณะ. **ผู้เรียนเป็นสำคัญและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูมืออาชีพ**.

กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์, 2549.

ทิสนา แวมณี. ศาสตร์การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์, 2550.

ธวัช หมอญาติ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.

_____ การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2553 .

บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์ประสาน
การพิมพ์, 2552.

มณฑล ไซยศิริ. “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษของ นักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้เพลงและไม่ใช้เพลงประกอบการสอนตามคู่มือครู.” วิทยานิพนธ์ครุ
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาลัทธิสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏ
อุบลราชธานี, 2546.

เยาวดี รวงชัยกุล วิบูลย์ศรี. การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

สุกรี เจริญสุข. เพลงสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยดุริยางคศิลป์. มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.

สุจิตต์ เพียรชอบ. การใช้เพลงประกอบการสอนภาษาไทย. เอกสารประกอบการบรรยายหมายเลข 7.
กรุงเทพฯ : ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2543.

สุดารัตน์ อยู่ประไพ. ผลการเรียนรู้ภาษาไทยโดยโครงการ เรื่องคำราชาศัพท์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, 2550.

สุภาพ บุญรมย์. “การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบโครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่องคำ
ราชาศัพท์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, 2555

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ : อีเคบีค, 2551.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 19 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ :
ภาพพิมพ์, 2553.

Richman Joeis. “Background Music for Repetitive Task Performance of Severely Retarded Individuals,”

Biological Abstracts Topics. Dubuque : kendall Hunt Publishing Company, 1976.